

A Növénytudományi Tanszék 2025-től, egyelőre **a gabonafélék gombakórokozóira** összpontosító növényvédelmi előrejelzés rovatot indít.

Az előrejelzés módszere szerint, a Dunántúlon több térségben (Győr, Mosonmagyaróvár, Szekszárd), különböző korozókkal szemben nagy fogékonysággal rendelkező fajták termesztése folyik, növényvédő szerek beavatkozás nélkül. Ezeken a területeken rendszeres megfigyeléseket végzünk, melyek alapján a betegségek jelenlétére, fertőzésük dinamikájára következtetni lehet. Emellett több meteorológiai állomás adatainak folyamatos értékelése is zajlik.

Az előrejelzés információi elsősorban a dunántúli régióban alkalmazhatóak.

A szakmai koordinációt és adatértékelést **Dr. Füzi István c. egyetemi docens** végzi.

2025. április 7.

A kalászosok gombakórokozói rosszul teleltek

Az idei tél alapvetően enyhe volt, ám az utóbbi teleknél azért keményebb, különösen a február mutatta meg zordabb arcát: hőmérséklete alatta maradt a sokéves átlagnak. Mivel november elejétől február végéig jelentősebb fölmelegedés nem következett be, a vegetáció állt, a gombák fertőzése szünetelt. A március időjárása melegebb és csapadékosabb volt a szokásosnál. Március 10-e és 29-e között számos fertőzési helyzet adódott a rozsdagombák és egyes levélfoltosságok kórokozóinak számára. Az április eleji időjárás ellenben száraz és igen hűvös, egyelőre nem kedvez a gombák további terjedésének.

Búzabetegségek: Az őszi búza nagyjából a bokrosodás végi–egy szárcsomós fejlettségnél tart. A fertőzőanyag hiánya miatt a vörös- és sárgarozsdának tünetei egyelőre nem mutatkoznak, a lisztharmat telepei csak szórványosan fordulnak elő, a szeptóriafertőzöttség is csak töredéke annak, ami ilyentájt lenni szokott. Egyedül a pirenofórás (fahéjbarna) levélfoltosság veszélyezteteti jelentősen az állományokat, de csakis a monokultúrákban (a Dunántúlon ezek nem gyakoriak, a búza vetésterületének csak egy jelentéktelen hányadán fordulnak elő), váltógazdálkodásos területeken a növények még fertőzés- és tünetmentesek.

Árpabetegségek: Az őszi árpa egy lépéssel megelőzi a búzát, általában egy-két nóduszos a fejlettsége. A törperozsda (főleg a Kisalföldön) szórványosan előfordul az állományokban, a lisztharmat összességében mérsékelt fertőzöttséget okoz. A hálózatos levélfoltosság (lásd a fotókon) tűnik pillanatnyilag a legveszélyesebb betegségnek, de – hasonlóképpen, mint a búzában a szeptória – ha marad a szárazság (a Dél-Dunántúlon az utóbbi két évtized során április vált az év legszárazabb hónapjává) magától is teljesen visszahúzódhat.

Védekezés: Egyelőre nem indokolt. Jelenleg figyelmet leginkább a hálózatos levélfoltossággal szemben fogékonyságot mutató árpafajtákra szükséges szentelni (a

védekezési küszöbérték 5-10%-os borítottságnál van). A felső levelek védelmének (árpában a zászlóslevél kiterülésekor, búzában a zászlóslevél kiterülése és kalázhányás között) nagy jelentősége lehet.